

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy

rok szkolny 2020/2021

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO – WYCHOWAWCZY W ZAMOŚCIU

AKTY PRAWNE

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy powstał w oparciu o:

1. Konstytucję Rzeczypospolitej Art. 48,53,54,70,72.
2. Konwencję o Prawach Dziecka Art. 3, 19 i 33.
3. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych.
4. Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przystosowanej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z dn. 28.08.2015 r. poz. 1249).
7. Statut SOSW.
8. Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
9. Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii.
10. Ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
11. Narodowy Program Zdrowia.
12. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Wszystkie oddziaływania wychowawcze Specjalnego Ośrodka Szkolnego – Wychowawczego ukierunkowane są na realizację misji Ośrodka:

- kształcenie, wychowanie oraz zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną oraz autyzmem,
- dążenie do ich maksymalnej samodzielności.

W związku z obecną sytuacją epidemiologiczną program uwzględnia wytyczne Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Zdrowia i Generalnego Inspektoratu Sanitarnego oraz wewnętrzne procedury funkcjonowania w czasie epidemii koronawirusa. Wszystkie działania wychowawczo - profilaktyczne będą prowadzone zgodnie z zachowaniem obowiązujących zasad reżimu sanitarnego mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się koronawirusa.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny to dokument pozwalający scalać oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne szkoły i środowiska uczniów. Stanowią wytyczne do pracy wychowawczej skierowane do Dyrekcji Szkoły, Rady Pedagogicznej, Samorządu Uczniowskiego, pracowników administracyjnych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły przy współudziale rodziców. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów. Program powstał w oparciu o nową podstawę programową.

Program został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej z użyciem narzędzi:

- ankiet dla wychowawców klas;
- informacja od rodziców;
- wywiadu z przedstawicielami uczniów;
- analizy dokumentacji szkolnej;
- analizy dokumentacji pedagoga i psychologa szkolnego
- analizy raportów badań w zakresie działań profilaktycznych na terenie miasta i kraju, w tym raportów NIK..

Z diagnozy sytuacji wynika, że główne problemy młodzieży naszej szkoły to trudności w samodzielnym funkcjonowaniu: mała zaradność, nieumiejętne posługiwanie się gotówką, problemy z utrzymaniem higieny osobistej, a także trudności wynikające z obniżonego obrazu siebie jako osoby niepełnosprawnej oraz nieumiejętność właściwego nawiązywania i podtrzymywania kontaktów rówieśniczych. U naszych uczniów mogą występować zaburzenia zachowania, w tym agresja słowna i fizyczna, które nie zawsze są wynikiem demoralizacji, ale również wynikają ze specyfiki zaburzeń towarzyszących upośledzeniu umysłowemu. Ponadto problemy zdrowotne oraz obniżony poziom samokontroli mogą prowadzić do zwiększenia zachowań ryzykownych, jak stosowanie substancji uzależniających, nadużywanie nowoczesnych technologii, niewłaściwe zachowania seksualne, a także zwiększają ryzyko chorób cywilizacyjnych, w tym nadwagi i otyłości.

Czynniki ryzyka – cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych:

- środowisko społeczne promujące negatywne wzorce zachowań,
- modelowanie takich zachowań w domu i szkole,
- grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania destrukcyjne,
- niskie wyniki w szkole i brak celów życiowych
- nieumiejętne gospodarowanie czasem.
- nadużywanie nowoczesnych technologii.

Czynniki chroniące – sytuacje, warunki zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka:

- budzenie zainteresowań,
- budowanie pozytywnego stosunku do szkoły,
- otwarta, serdeczna atmosfera w szkole,
- nauka kompetencji społecznych,
- silna więź z rodzicami,
- konstruktywna grupa rówieśnicza,
- akceptacja i zrozumienie ze strony środowiska lokalnego,
- wsparcie w trudnych sytuacjach.

Dokonana diagnoza pokazuje, że prowadzone dotychczas działania przynoszą rezultaty, ponadto należy zaproponować nowe formy, których potrzeba wynika z pojawiających się problemów oraz potrzeb nauczycieli, uczniów i ich rodzin.

SYLWETKA ABSOLWENTA - pragniemy, aby absolwent naszej szkoły:

1. był świadomy swojej niepełnosprawności, znał swoje słabe i mocne strony,
2. potrafił komunikować się z innymi ludźmi,
3. został przygotowany (zależnie od umiejętności i możliwości) do udziału w warsztatach terapii zajęciowej lub zatrudnienia na otwartym rynku pracy,
4. potrafił zachować się w sposób społecznie akceptowalny w miejscu publicznym, w pracy, podczas przejazdów środkami komunikacji,
5. znał swoją narodowość i symbole narodowe.

CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Głównym celem programu jest zwiększenie lub nabycie przez uczniów umiejętności prawidłowego funkcjonowania w szkole i środowisku zgodnie z uniwersalnymi wartościami i normami społecznymi. W przypadkach pojawienia się zachowań ryzykownych oraz innych trudności (wychowawczo – dydaktycznych i materialnych) udzielanie niezbędnej opieki psychologiczno – pedagogicznej i wsparcia.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie świadomości młodzieży na temat uniwersalnych wartości oraz społecznych norm postępowania.
2. Podniesienie poziomu umiejętności psychospołecznych
3. Zmniejszenie ilości zachowań ryzykownych.

TREŚCI

OBSZAR: ZDROWIE – EDUKACJA ZDROWOTNA				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
PRZECIWDZIAŁANIE KRYZYSOM ZDROWIA PSYCHICZNEGO 1. Akceptacja siebie jako osoby niepełnosprawnej, doskonalenie umiejętności oceny własnych kompetencji. 2. Rozpoznawanie i odpowiednie wyrażanie emocji i uczuć, radzenie sobie ze stresem, niepowodzeniami, trudnymi sytuacjami życiowymi – choroba, śmierć bliskich osób, żałoba. 3. Kształtowanie postaw asertywnych.	Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do potrzeb uczniów.	Bieżąca praca z uczniem, zintegrowane działania, zajęcia specjalistyczne warsztaty porady i konsultacje	Wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści	wg harmonogramu zajęć
	Psychoedukacja uczniów w zakresie wymienionych treści.	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo-wychowawcze	nauczyciele funkcjonowania, religii, psycholog, pedagog, nauczyciele zajęć rewalidacyjnych, wychowawcy internatu	wg planów klasowych
	Wsparcie psychologiczne uczniów i ich rodzin w sytuacjach trudnych.	rozmowy wspierające z uczniem i rodzicami	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog	w miarę potrzeb

<p>PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE CHOROBY CYWILIZACYJNYM</p> <p>1. Promowanie zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz przeciwdziałanie problemom zdrowotnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadwaga i otyłość • wady postawy • cukrzyca • próchnica <p>2. Wdrażanie do maksymalnej samodzielności podczas dbania o swoje zdrowie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumienie istoty badań profilaktycznych (badania okresowe, wizyty u stomatologa, urologa, ginekologa); • wdrażanie profilaktyki brania leków bez przepisu lekarza; • doskonalenie umiejętności wyboru odzieży i ubierania się adekwatnego do sytuacji i pogody. 	<p>Edukacja uczniów, kształtowanie prawidłowych nawyków, zachęcanie do aktywności fizycznej w formach dostosowanych do możliwości uczniów.</p>	<p>zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo-wychowawcze</p>	<p>nauczyciele funkcjonowania, przysposobienia do pracy w zakresie sporządzania posiłków, wychowania fizycznego, rehabilitant, pielęgniarka, wychowawcy internatu.</p>	<p>wg planów klasowych</p>
	<p>Opieka pielęgniarki szkolnej w zakresie profilaktyki.</p>	<p>pogadanki w klasach – przykładowa tematyka: higiena osobista, pierwsza pomoc przy skaleczeniach, zapobieganie przeziębieniom i grypie, praca pielęgniarki w szkole;</p> <p>rozmowy indywidualne – przeciwdziałanie uzależnieniom, zasady prawidłowej diety, kontrola masy ciała, ciśnienia.</p>	<p>pielęgniarka szkolna</p>	<p>wg planów klasowych</p> <p>na bieżąco</p>

WDRAŻANIE PROCEDUR FUNKCJONOWANIA SZKOŁY W CZASIE EPIDEMII KORONARIRUSA	Zapoznanie uczniów i rodziców ze szczegółowymi wytycznymi dotyczącymi organizacji zajęć	zebranie klasowe, godzina wychowawcza	wychowawcy klas	wrzesień 2020
	Edukacja uczniów w zakresie profilaktyki	zajęcia edukacyjne, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciel biologii, wychowawcy internatu	wg planów klasowych
	Udzielanie wsparcia psychologicznego uczniom i rodzicom.	porady, konsultacje	psycholog, pedagog	w miarę potrzeb
KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH 1. Rozwijanie potrzeby spędzania czasu na świeżym powietrzu. 2. Ukazywanie związku człowieka z przyrodą. 2. Wyrabianie nawyków oszczędnego gospodarowania wodą, energią, materiałami, praktyczne sortowanie odpadów.	Edukacja uczniów w zakresie wymienionych treści, utrwalanie właściwych nawyków, spacer, zajęcia na świeżym powietrzu.	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo-wychowawcze	nauczyciele funkcjonowania, przysposobienia do pracy, wychowania fizycznego, wychowawcy internatu.	wg planów klasowych
	Dbanie o teren zielony wokół szkoły.	prace ogrodnicze na terenie Ośrodka	nauczyciele przysposobienie do pracy w zakresie prac ogrodniczych	wg planów klasowych
	Podjęcie działań na rzecz ochrony przyrody, np. „Dzień ziemi”	gazetki tematyczne	koordynator LOP	wg planów pracy

OBSZAR: RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
FUNKCJONOWANIE W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ/ KOMUNIKACJA 1. Wdrażanie do nawiązywania prawidłowych relacji koleżeńskich, skutecznego i poprawnego komunikowania się z innymi. 2. Wdrażanie do współdziałania w grupie i pomagania sobie, uczenie się wykonywania pracy charytatywnej/wolontariackiej. 3. Właściwe relacje z płcią przeciwną, utrzymywania bliskości lub dystansu, uczenie się życia towarzyskiego.	Integracja zespołu klasowego.*	imprezy klasowe: Andrzejki, Choinka, Poranek wigilijny, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, śniadanie wielkanocne	wychowawcy klas, zespół nauczycieli, koordynatorzy	wg harmonogramu uroczystości
	Wykorzystywanie metod komunikacji wspomagającej i alternatywnej	Korzystanie z programów i urządzeń wspomagających komunikację	wszyscy nauczyciele	wg potrzeb
	Organizacja Szkolnego Wolontariatu	włączanie się w lokalne i ogólnopolskie akcje charytatywne	opiekunowie wolontariatu	wg planu pracy Szkolnego Wolontariatu
	Edukacja psychoseksualna	zajęcia edukacyjne	nauczyciele funkcjonowania, psycholog, pedagog	wg planów klasowych
	Nauka rozwiązywania konfliktów	zajęcia edukacyjne prowadzenie interwencji i mediacji	nauczyciele funkcjonowania, psycholog, pedagog wychowawcy klas, psycholog, pedagog	wg planów klasowych w miarę potrzeb
FUNKCJONOWANIE W RODZINIE 1. Ukazywanie roli rodziny w życiu człowieka, ukazywanie rodzimych zwyczajów i tradycji świątecznych.	Organizowanie uroczystości rodzinnych.*	wspólne świętowanie np. Dzień Matki, Dzień Ojca, urodziny, Dzień Dziecka udział w wycieczkach, wyjściach, uroczystościach	wychowawcy klas	wg harmonogramu uroczystości i planów klasowych

2. Wdrażania do przyszłych ról w małżeństwie, w którym występuje niepełnosprawność oraz do sprawowania opieki nad dzieckiem – odpowiedzialne rodzicielstwo.	Edukacja w zakresie wymienionych treści.	zajęcia edukacyjne	nauczyciele funkcjonowania, religii, psycholog, pedagog	wg planów klasowych
FUNKCJONOWANIE W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ 1. Budowanie wokół siebie kręgu wsparcia – grupy przyjaznych osób. 2. Kształtowanie ról społecznych.	Organizowanie lub udział w imprezach środowiskowych z absolwentami i uczestnikami WTZ z powiatów oraz młodzieżą ze szkół zamojskich oraz innych Ośrodków*	konkursy, imprezy	koordynatorzy	wg harmonogramu imprez
	Korzystanie z dóbr kultury, miejsc i instytucji użyteczności publicznej*	uczestnictwo uczniów w imprezach i uroczystościach odbywających się na terenie miasta, wyjścia do BWA, ZDK, kina, teatru, muzeum, restauracji, ZOO	wychowawcy klas we współpracy z zespołem klasowym nauczycieli, wychowawcy internatu	wg planów klasowych
	Promocja Ośrodka w społeczności lokalnej.	kiermasze świąteczne	nauczyciele przysposobienia do pracy w zakresie wytwarzania przedmiotów dekoracyjnych	grudzień 2020 kwiecień 2021

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

OBSZAR: KULTURA – WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
KSZTAŁTOWANIE OSOBOWOŚCI UCZNI 1. Kształtowanie umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu, rozumienie praw obywatelskich w tym praw osób niepełnosprawnych w oparciu o Konwencję o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz umiejętność dbania o ich przestrzeganie. 2. Uczestniczenie w samorządym życiu szkoły, rozumienie roli ucznia w szkole przysposabiającej do pracy 3. Wdrażanie do pracy nad własnym charakterem. 4. Rozwijanie czytelnictwa. 5. Doskonalenie umiejętności dokonywania wyborów w różnych sytuacjach życiowych. 6. Prowadzenie działań antydyskryminacyjnych.	Zapoznanie i utrwalanie wiadomości dotyczących praw i obowiązków ucznia. Zapoznanie z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych.	zajęcia edukacyjne	wychowawcy klas	wrzesień – październik 2020
	Trening umiejętności społecznych: - eliminowanie aroganckich zachowań i wulgaryzmów, - ćwiczenia sytuacji kształcących umiejętności podejmowania decyzji, - ćwiczenia w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, poznawanie sposobów zwracania się o pomoc, - kształtowanie systemu wartości, wyrabianie odpowiedzialności za rozwój osobisty, uczenie kompetencji społecznych; - zachęcanie do kreatywności i innowacyjności.	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne i specjalistyczne	wychowawcy klas, nauczyciele funkcjonowania, zajęć rewalidacyjnych, wychowawcy internatu psycholog, pedagog	wg planów klasowych, podczas pobytu w internacie
	Udział w programie „Cała Polska czyta dzieciom”	Tydzień Głośnego Czytania	koordynator	maj/czerwiec 2021
	Udział w przedsięwzięciach kształtujących postawę tolerancji.	Światowy Dzień Zespołu Downa Światowy Dzień Świadomości Autyzmu	koordynator koordynator	marzec 2021 kwiecień 2021
	ROZWIJANIE SAMODZIELNOŚCI I ZAINTERESOWAŃ ZAWODOWYCH	Prowadzenie działalności doradczo-zawodowej w formie zajęć grupowych i indywidualnych.	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjnych, porady i konsultacje	koordynator Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego, wszyscy nauczyciele

<p>1. Dążenie do osiągnięcia maksymalnej zaradności w dorosłym życiu.</p> <p>2. Poznanie znaczenia pracy w życiu człowieka. Rozpoznawanie i nazywanie własnych potrzeb i oczekiwań w odniesieniu do pracy; uczenie się wskazywania swoich mocnych i słabych stron w sytuacji pracy.</p> <p>4. Uczenie się określania preferencji (zainteresowań) i predyspozycji zawodowych, doskonalenie umiejętności planowania swojej przyszłości zawodowej, uczenie się odróżniania marzeń realnych od nierealnych.</p> <p>5. Uczenie się zachowań właściwych dla pracownika.</p> <p>6. Rozwijanie samodzielności w planowaniu budżetu i wydatków.</p>	<p>Wdrażanie do zaradności w życiu codziennym, adekwatnie do indywidualnego poziomu sprawności i umiejętności.</p>	<p>zajęcia przysposobienia do pracy, zajęcia w internacie</p>	<p>nauczyciele przysposobienia do pracy, wychowawcy internatu</p>	<p>wg planów klasowych, na wszystkich lekcjach, podczas pobytu w internacie</p>
	<p>Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania w internacie.</p>	<p>uczestnictwo w wybranym kole zainteresowań wg własnych preferencji</p>	<p>wychowawcy internatu</p>	<p>wrzesień 2020 wg programów</p>
	<p>Utrwalanie bezpieczeństwa i higieny miejsca pracy – czytanie, objaśnianie przepisów bhp, p.poż., instrukcji obsługi sprzętu.</p>	<p>zajęcia przysposobienia do pracy, zajęcia w internacie</p>	<p>nauczyciele przysposobienia do pracy, wychowawcy internatu</p>	<p>wg planów klasowych, na wszystkich lekcjach, podczas pobytu w internacie</p>
	<p>Wdrażanie do użytkowego korzystania z nowoczesnych technologii, rozwijanie kompetencji cyfrowych</p>	<p>nauka korzystania z komputera i Internet w celu wyszukiwania informacji</p>	<p>nauczyciele funkcjonowania bibliotekarz</p>	<p>wg planów klasowych</p>
		<p>wdrażanie do korzystania z platformy Microsoft Office 365</p>	<p>wychowawca klasy, wychowawcy internatu, nauczyciel informatyki</p>	<p>wg planów zajęć</p>
	<p>Praktyczne wykorzystanie nabytych umiejętności.</p>	<p>ćwiczenia w wypełnianiu prostych dokumentów, ćwiczenia w podpisywaniu się, posługiwanie się dokumentem tożsamości</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele funkcjonowania</p>	<p>wg planów klasowych</p>
	<p>Współpraca z pracodawcami różnych branż, organizacja wizyt studyjnych i praktyk wspomaganych, organizowanie wizyt studyjnych w WTZ, SDS w mieście i na terenie powiatu zamojskiego. Udział w przedsięwzięciach rozwijających zainteresowania zawodowe.*</p>	<p>wyjścia do zakładów pracy</p> <p>udział w targach edukacyjnych</p>	<p>wychowawca klasy</p>	<p>wg planów zajęć</p>

KSZTAŁTOWANIE SZACUNKU DO WŁASNEGO PAŃSTWA – wychowanie patriotyczne: 1. Poznanie własnego regionu, państwa i tradycji oraz instytucji i organizacji związanych z kulturą. 2. Uczenie tolerancji dla innych kultur.	Prezentacja symboli narodowych, utrwalanie podstawowych wiadomości o Polsce, zbieranie informacji na temat aktualnych wydarzeń w mieście, w kraju, przybliżanie sylwetek wielkich Polaków, ludzi zasłużonych dla miasta i regionu.	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne	wychowawcy, klasowe zespoły nauczycieli	listopad 2020 maj 2021 wg planów klasowych
	Upamiętnianie rocznic i świąt państwowych.*	udział w apelach, akademiach, uroczystościach szkolnych	klasowe zespoły nauczycieli, organizatorzy uroczystości	wg harmonogramu uroczystości

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
ZAPOBIEGANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM: - nikotyna, - narkotyki, - dopalacze, w tym nowoczesne środki odurzające - napoje energetyczne, - inne środki (leki, itp.)	Edukacja uczniów w zakresie wymienionych treści.	zajęcia edukacyjne, warsztaty	nauczyciele funkcjonowania, psycholog, pedagog	wg planów klasowych
	Przeciwdziałanie wagarom, samowolnemu opuszczaniu szkoły, spóźnieniom.	monitorowanie frekwencji uczniów natychmiastowe zgłaszanie ucieczek do pedagoga, psychologa wzmocnienie dyżurów nauczycieli	wychowawcy, pedagog nauczyciele wicedyrektor	co miesiąc przez cały rok szkolny; na bieżąco w miarę potrzeb

- gry komputerowe, Internet, telefony	Realizacja projektów w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki	program „...w zdrowym ciele – zdrowy duch. Żywioty są w nas”	koordynator	I półrocze
		projekt „Umiarkowanie złoty środek – czyli z kulturą za pan brat. Zasady , które obowiązują zawsze i wszędzie”	koordynator	I półrocze
		wg oferty	koordynator	II półrocze
	Współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły (policja, Straż Miejska, sąd rodzinny, ośrodki pomocy społecznej)	informowanie o sytuacjach trudnych	wicedyrektor, wychowawcy, psycholog, pedagog	w miarę potrzeb
UTRWALANIE ZASAD BEZPIECZEŃSTWA. 1. Utrwalanie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, transporcie publicznym, bezpiecznego wypoczynku, nauka orientacji w przestrzeni bliższego i dalszego środowiska. 2. Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych, uczenie się odróżniania fikcji od rzeczywistości. 3. Dbłość o ochronę danych personalnych podczas korzystania z Internetu.	Edukacja uczniów, wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa.	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, udział w próbnej ewakuacji, zajęcia w internacie	nauczyciele funkcjonowania, klasowe zespoły nauczycieli, wychowawcy internatu	wg planów klasowych
	Nauka udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej – m.in. krwotok z nosa, skaleczenie, poparzenie, stłuczenie, omdlenie, atak epilepsji.	szkolenie z pierwszej pomocy	wychowawcy klas	wg planów klasowych
	Edukacja uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń mobilnych.	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, zajęcia w internacie organizacja Tygodnia Bezpiecznego Internetu	nauczyciele funkcjonowania psycholog, pedagog	wg planów klasowych luty 2021

4. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w trakcie kształcenia na odległość.				
--	--	--	--	--

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

OBSZAR: ZINTEGROWANE DZIAŁANIA NAUCZYCIELI ORAZ WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
PARTNERSTWO RODZICÓW I SZKOŁY W ZAKRESIE WYCHOWANIA I EDUKACJI	Rozpoznawanie oczekiwań rodziców dotyczących funkcjonowania szkoły, inspirowanie do zgłaszania inicjatyw.	rozmowy, ankiety	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog	wrzesień 2020, cały rok szkolny
	Zapoznavanie rodziców z działalnością statutową szkoły, podstawowymi dokumentami, przepisami prawa oświatowego, planowanymi działaniami	zebrania z dyrektorem, wychowawcą, informacje na stronie internetowej, tablicy ogłoszeń	dyrektorzy, wychowawcy klas, psycholog, pedagog	wrzesień 2020, cały rok szkolny
	Przekazywanie informacji o postępach i trudnościach dziecka, ustalanie sposobów ich przezwycięzania.	rozmowy indywidualne, udział w posiedzeniach zespołów dokonujących Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog	na bieżąco wrzesień 2020 styczeń 2021 czerwiec 2021
	Doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców.	szkolenia i warsztaty dla rodziców przekazywanie informacji w formie ulotek i gazetki	koordynator Szkoły Rodziców pedagog	wg planu pracy co najmniej 2 razy w półroczu

		ściennej „Kącik edukacyjny dla rodziców”		
	Inspirowanie rodziców do aktywnego włączania się w życie szkoły.	udział rodziców oraz pomoc w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych* włączanie rodziców jako ekspertów w działania edukacyjne i wychowawcze.	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, zespoły nauczycieli, psycholog, pedagog	wg planów klasowych, harmonogramu uroczystości i wycieczek
	Wdrażanie rodziców do korzystania z platformy Microsoft Office 365 oraz dziennika elektronicznego.	usprawnianie komunikacji w okresie reżimu sanitarnego z uwagi na epidemię koronawirusa oraz kształcenia na odległość	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, nauczyciel informatyki	wg potrzeb

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

Zadania nauczycieli Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy:

- zwracanie szczególnej uwagi podczas dyżurów na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnia, wejście do szkoły, boisko, itp.,
- informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły,
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji,
- dawanie przykładów sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Zadania wychowawców klas:

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów- godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.),
- współpraca z rodziną- inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne,
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych,

- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.,
- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

Zadania psychologa, pedagoga szkolnego:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych
- organizowanie pogadarek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, straży miejskiej
- pedagogizacja rodziców.

Zadania rodziców:

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców :

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny;
- rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym bądź dyrektorem /wicedyrektorem szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom;
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych;
- rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów;

BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW

W szkole działa system monitoringu wizyjnego. Zasady wykorzystania zapisów z monitoringu:

1. System monitoringu wizyjnego ma na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, kontrolę zachowania i zdrowia uczniów.
2. System monitoringu ma służyć podejmowaniu działań interwencyjnych.
3. Zapis w systemie monitoringu może być wykorzystany podczas stosowania konsekwencji przewidzianych w Statucie Szkoły.
4. W sytuacji pobicia, stosowania przemocy, kradzieży, uszkodzenia mienia itp. zapis w systemie zostanie wykorzystany do podjęcia odpowiednich działań przez Dyrektora Szkoły, wychowawców i nauczycieli oraz funkcjonariuszy Policji.

FORMY PRACY: praca indywidualna, praca w grupach, praca w zespołach

SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW I ZASTOSOWANE METODY

- zajęcia warsztatowe,
- pogadanka,
- dyskusje,
- zajęcia aktywizujące,
- konkursy, quizy,
- apele,
- przedstawienia,
- wycieczki, wyjścia
- pogadanka wizualna, czyli gazetki informacyjne, plakaty, ulotki informacyjne, wystawy i projekty,
- zajęcia lekcyjne,

PARTNERZY

- Rodzice
- Poradnie psychologiczno-pedagogiczne
- Komenda Miejska Policji – Wydział ds. Nieletnich i Wydział Ruchu Drogowego
- Straż Miejska
- Sąd Rodzinny
- Miejskie i Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- MOPS, GOPS
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
- Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Poradnie specjalistyczne (przychodnia stomatologiczna „Edentika”)

EWALUACJA

W ewaluacji uwzględnia się opinię uczniów, rodziców i nauczycieli. Sposobami oceny założonych celów będą:

1. analiza dokumentów, np. klasowe plany wychowawczo-profilaktyczne, księga protokołów Rady Pedagogicznej ,dzienniki lekcyjne.
2. ankiety lub wywiad skierowane do uczniów, nauczycieli, rodziców,
3. dane pozyskane z obserwacji funkcjonowania placówki.

BIBLIOGRAFIA

1. Gaś Z.B. Badanie zapotrzebowania na profilaktykę w szkole. Poradnik dla szkolnych liderów profilaktyki. MENiS, Warszawa 2004;
2. Gaś Z. B. Szkolny program profilaktyki: istota, konstruowanie, ewaluacja. MENiS, Warszawa 2003;
3. Kamińska – Buśko B. (red). Zapobieganie uzależnieniom uczniów. CMPPP MEN Warszawa 1997;
4. Ostaszewski K. Nowe definicje poziomów profilaktyki. Remedium Nr 7-8 2005;
5. Szymańska J. (red) Profilaktyka w szkole. Poradnik dla nauczycieli. CMPPP MEN, Warszawa 2005;
6. K. Słupek, Dyscyplina w klasie. Poradnik pedagogiczny, wyd. Rubikon, Kraków 2010.

Literatura dla rodziców:

1. Kevin Steede, 10 błędów popełnianych przez dobrych rodziców, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007.
2. M. Załusińska, W. Malinowski, Trening umiejętności wychowawczych. Dla rodziców i specjalistów, wyd. P.G, Sopot 2016.
3. P. C. Kendall, Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Techniki terapeutyczne dla profesjonalistów i rodziców, Sopot 2015.
4. L. A. Reddy, Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka, wyd. PWN, W-wa 2015.
5. Kołakowski, A. Pisula, Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna, Sopot 2009/2011.

Literatura dla uczniów:

1. Pocz B., Csanyi D. i in. Masz prawo. Namas, 2017.
2. Bąkiewicz G. Ale historia... Jadwiga kontra Jagiełło. Nasza Księgarnia, 2017.
3. Bąkiewicz G., Szymeczko K., Wakula P. Zdarzyło się w Polsce. Walka o wolność. Wyd. Literatura, Łódź, 2017.
4. Szczygielski M. Arka czasu. Instytut Wydawniczy Latarnik, 2015.
5. Willman A. (red.) Tradycje i obyczaje polskie. Wyd. Dragon, Bielsko-Biała, 2017.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 25.09.2020r.